Informatiebrief

Bezoekadres
Markt 33
Ambtenaar
J. Schillings
Telefoonnummer
+14 045
Telefax
0455676395
Zaaknummer

Aan de leden van de
gemeenteraad en commissie burgers en samenleving

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		24u0005171	27 maart 2024

Onderwerp
Ontwikkelingen rond Mutsaersstichting en Xonar.

Bijlage(n)
3

Geachte raads- en commissieleden,

In deze informatiebrief informatie over het bestuurlijk overleg met onder meer het ministerie van VWS over de systeemproblemen in de jeugdzorg in Limburg en de herstelplannen van Mutsaersstichting en XONAR.

Systeemproblemen in de jeugdzorg

Een bestuurlijke delegatie van de Limburgse jeugdregio's heeft gesproken met het ministerie van VWS, VNG, Jeugdautoriteit en IGJ (inspectie) over de systeemproblemen in de jeugdzorg in Limburg.

De gemeenten in de Limburgse jeugdregio's zien zich door de problemen bij XONAR, Mutsaersstichting en mogelijk ook Pactum geconfronteerd met een systeemprobleem dat de problemen bij individuele jeugdzorgaanbieders overstijgt en daarmee ook de aanpak volgens het draaiboek continuïteit jeugdhulp. Dit richt zich immers op de oplossing van knelpunten bij individuele zorgaanbieders. De gemeenten maken zich daarom grote zorgen over de consequenties voor de inrichting van het zorglandschap. In de specifieke context van grote delen van Limburg speelt daarnaast dat er nauwelijks of geen uitwisseling van zorg is met de aangrenzende regio's in België en Duitsland.

Ook zijn jeugdzorgaanbieders onafhankelijk en hebben zij vrijheid in het nemen van bedrijfsmatige beslissingen. Als deze beslissingen mede leiden tot de continuïteitsproblemen die wij zien bij XONAR en Mutsaersstichting, worden de jeugdregio's gevraagd financieel bij te springen als het gaat om een aanbieder die cruciale jeugdhulp biedt. Zeker voor de jeugdregio's in Limburg geldt dat door de geografische ligging de mogelijkheid van het inzetten van andere aanbieders, op korte termijn, beperkt is. Er is daardoor een ongelijk speelveld tussen aanbieders en jeugdregio's.

De gezamenlijke Limburgse jeugdregio's zijn op provinciaal niveau op zoek naar een oplossing voor het systeemprobleem in het zorglandschap waarmee ze

worden geconfronteerd. Daarvoor moet een visie met een helder perspectief worden uitgewerkt.

Op het niveau van de individuele jeugdregio's speelt de vraag hoe binnen deze visie tot een concrete oplossing kan worden gekomen indien de zorg bij de betrokken zorgaanbieders op korte tot middellange termijn in het gedrang komt. Concreet gaat het daarbij om de treden 4 en 5 (opknippen en herverdelen zorg) of zelfs 6 (faillissement) van het draaiboek continuïteit jeugdhulp. Voor Mutsaersstichting is een aanvraag om op te schalen naar trede 4 onderhanden.

Het probleem is te groot voor de jeugdregio's om zonder hulp van het ministerie, VNG, jeugdautoriteit en inspectie op te lossen. Tijdens het overleg is toegezegd dat deze partijen gezamenlijk met de jeugdregio's gaan werken aan een visie die ook uitvoerbaar is. Het ministerie heeft hierover een brief toegezegd. Zodra de brief beschikbaar is wordt deze met u gedeeld.

De gemeenteraden in Zuid-Limburg hebben enkele maanden geleden € 8 mln. financiële steun moeten verlenen aan XONAR. Van de gemeenteraden kan niet worden verwacht dat iedere keer als een zorgaanbieder in de problemen komt publieke middelen worden ingezet voor de financiering van een herstelplan. Wij hebben het ministerie daarom tijdens het bestuurlijk overleg laten weten dat de Zuid-Limburgse gemeenten niet (nogmaals) aangeslagen willen worden voor financiële steun aan een zorgaanbieder, in dit geval Mutsaersstichting. Tegelijkertijd is het ook niet reëel dat de lasten daardoor volledig verschuiven naar de gemeenten in Noord- en Midden Limburg. Daarom is het ministerie verzocht de gemeenten in de jeugdregio Zuid-Limburg te ontheffen van financiële steun in het herstelplan voor Mutsaersstichting en een voorziening te treffen zodat de gemeenten in Noord- en Midden Limburg niet worden aangeslagen voor dit aandeel én de tekorten die hun oorsprong vinden in Brabant. Door dit standpunt lopen de gemeenten in de jeugdregio Zuid-Limburg het risico van een indeplaatsstelling waarbij het ministerie in het budgetrecht van de gemeenteraden treedt en zo alsnog een financiële bijdrage afdwingt.

Herstelplan Mutsaersstichting

Mutsaersstichting vraagt in het herstelplan € 10,5 mln. financiële steun plus € 2,5 mln. voor een stroppenpot. Afgerond samen € 13,8 mln. In dit bedrag zijn niet meegenomen de kosten die voortkomen uit nog lopende onderzoeken. Het eindbedrag wordt daardoor mogelijk hoger. De voorlopige verdeling van de kosten van het herstelplan gaat ervan uit dat ongeveer 26,8 % ten laste van de Zuid-Limburgse gemeenten komt plus 300k frictiekosten in verband met het afstoten van Hai-5. Afgerond is het aandeel van de Zuid-Limburgse gemeenten in de financiële steun die wordt gevraagd voor het herstelplan € 3,8 mln.

Het herstelplan van Mutsaersstichting wordt met een bijlage over een historisch onderzoek met bijgevoegde RIB verstuurd naar de gemeenteraden van de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg. Deze gemeenten uit het kern werkgebied van Mutsaersstichting zijn nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van het herstelplan. Voor de gemeenten in Zuid-Limburg is dat veel minder het geval. Ze zijn in de gelegenheid gesteld te reageren op het concept.

Wij hebben Mutsaersstichting en de gemeenten in Noord- en Midden-Limburg naar aanleiding van de beoordeling van het concept herstelplan laten weten dat:

Postbus 600 6460 AP **Email** gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 5676767 **IBAN** NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 5676395 **BIC** BNGHNL2G

- De gemeenten in de jeugdregio Zuid-Limburg geen voorstel aan de gemeenteraden zullen doen voor tijdelijke liquiditeitssteun. Dit is uiteindelijk gefaciliteerd door 7 gemeenten in Noord- en Midden Limburg.
- Het bovengenoemde standpunt dat de Zuid-Limburgse gemeenten niet willen worden aangeslagen voor financiële steun aan Mutsaersstichting.
- De Zuid-Limburgse gemeenten in het vervolgtraject veel nadrukkelijker betrokken willen worden. Daarbij is niet relevant of wel of geen financiële steun wordt verleend. 1/3 van de cliënten van Mutsaersstichting woont in Zuid-Limburg. Vanuit het oogpunt van continuïteit van zorg is de jeugdregio wel degelijk een belangrijke gesprekspartner.

Monitoring XONAR

Met betrekking tot de monitoring van XONAR is in de voortgangsrapportages gemeld dat het managen van de risico's en daarmee het effect daarvan op de liquiditeitspositie onze hoogste prioriteit heeft. Wij hebben XONAR gevraagd de rapportages anders in te richten zodat deze aan onze wensen voldoen. In de tweede week van april verwachten wij in de volgende voortgangsrapportage hier meer inzicht in te kunnen geven.

In de laatste voortgangsrapportage is gemeld dat door een wijziging in de bevoorschottingssystematiek van volledige betaling van zorgarrangementen vooraf naar betaling in termijnen eind tweede kwartaal een tijdelijk knelpunt in de liquiditeit ontstaat. Het knelpunt is opgelost door voor de duur van een jaar garantie van € 1,8 mln. af te geven aan de combinatie IJZ waardoor de bevoorschottingssystematiek niet wordt aangepast. Na dit jaar moet XONAR voldoende buffer hebben opgebouwd om het liquiditeitsprobleem zelf op te lossen. Als dekking voor de garantie is een deel van de door de gemeenten toegekende € 8 mln. financiële steun geblokkeerd.

In de vergadering van 30 januari jl. heeft de raad van Maastricht naar aanleiding van het WOO verzoek van L1 besloten de geheimhouding van het herstelplan en het financieel addendum bij het herstelplan van XONAR te laten vervallen. XONAR heeft geen gebruik gemaakt van het recht om als belanghebbende bezwaar te maken tegen het besluit. Het herstelplan en financieel addendum zijn daarna ter beschikking gesteld aan L1.

Met vriendelijk groet,

René van Drunen
Portefeuillehouder jeugdzorg

Postbus 600 6460 AP **Email** gemeentehuis@kerkrade.nl
Telefoon 045 5676767 **IBAN** NL49 BNGH 0285 0044 84
Telefax 045 5676395 **BIC** BNGHNL2G